

Na temelju članka 25. točke 8. Sporazuma o obavljanju željezničkoga prometa između Hrvatskih željeznica (HŽ) i Mađarskih državnih željeznica (MAV) i na temelju članka 28. Izjave o osnivanju društva HŽ Infrastruktura d.o.o., Uprava HŽ Infrastrukture na 23. sjednici održanoj 1. listopada 2008. donijela je

I Z V A D A K

iz odredaba signalnih i prometnih propisa Mađarskih državnih željeznica (MAV) koje se razlikuju od željezničkih signalnih i prometnih propisa Republike Hrvatske, a dolaze u obzir za primjenu u graničnom prometu
(Izvadak MAV-HŽ)

I. UVODNE ODREDBE

Temeljne odredbe

Članak 1.

(1) Ovaj izvadak sadržava odredbe signalnih i prometnih propisa koje vrijede na Mađarskim državnim željeznicama (MAV), a razlikuju se od signalnih i prometnih propisa koji vrijede na prugama Republike Hrvatske te dolaze u obzir da ih primjenjuje osoblje vlakova koji prelaze granicu. Radi lakšeg propisivanja u nastavku će se umjesto termina pruge Republike Hrvatske rabiti termin Hrvatske željeznice, skraćeno HŽ.

(2) Odredbe iz ovoga izvotka propisane su u općim aktima koji se primjenjuju u HŽ-u odnosno u MAV-u, i to:

- a) u MAV-u u sljedećim vrijedećim općim aktima:
- Jelzési utasítás - F.1.
 - Forgalmi utasítás - F.2.
 - Menetrendfüggelek - sz
 - Fékutasítás – E.2.

b) u HŽ-u u sljedećim važećim općim aktima:

- Signalnom pravilniku (1)
- Prometnom pravilniku (2)
- Uputi o tehničkim normativima i podacima za izradu i provedbu voznog reda (52)
- Uputi o kočenju vlakova (278).

(3) Odredbe navedene u ovom izvatku osoblje HŽ-a primjenjuje na sljedećim graničnim prijelazima:

- a) Kotoriba – Murakeresztur
- b) Koprivnica – Gyékényes
- c) Beli Manastir – Magyarboly.

(4) Vlakovi, vagoni, teretni pribor, palete, kontejneri, putnička prtljaga, ekspresne stvari, stvari i popratne isprave u zajedničkim graničnim kolodvorima i u graničnim kolodvorima u kojima se obavlja smjena prometa predaju se i preuzimaju u skladu s postojećim međunarodnim željezničkim propisima i posebnim sporazumima zaključenim između željezničkih uprava kojih se to tiče.

(5) Osim odredaba navedenih u ovome izvatku primjenjuju se i odredbe kojima su uređene posebnosti na prijelazima propisane u službenim odredbama za svaki granični prijelaz.

(6) Na graničnim prijelazima duljina zaustavnog puta iznosi 700 metara, osim na prijelazu Koprivnica – Gyékényes gdje duljina zaustavnog puta iznosi 1000 metara.

(7) U MAV-u rabi se signalna zastavica žute boje.

(8) Između graničnih kolodvora vlakovi voze u kolodvorskom razmaku.

(9) Znak za točno vrijeme daje se telefonski.

(10) Na prugama MÁV-a nema oznaka za padove i uspone, nego se ti podaci nalaze u dodatku voznog reda.

Sporazum HŽ – MAV

Članak 2.

Odredbama Sporazuma o obavljanju graničnoga željezničkog prometa između Hrvatskih željeznica (HŽ) i Mađarskih državnih željeznica (MÁV) propisano je, između ostalog, i sljedeće:

- a) Vlakovi od državne granice do ulaznog signala zajedničkog graničnog kolodvora ili graničnog kolodvora u kojemu se obavlja smjena prometa voze prema signalnim i prometnim propisima željezničke uprave koja obavlja vuču vlakova, s iznimkom što se uz prugu između državne granice i zajedničkog graničnog kolodvora ili graničnog kolodvora u kojemu se obavlja smjena prometa upotrebljavaju stalni signali, prijenosni signali i signali pružnog osoblja domaće željezničke uprave.
- b) U zajedničkim graničnim kolodvorima i graničnim kolodvorima u kojima se obavlja smjena prometa vrijede signalni i prometni propisi domaće željezničke uprave. U vezi s otpremanjem, sastavom, opterećenjem i kočenjem vlakova, zaposjedanjem kočnica i upotrebom signala na vlakovima vrijede propisi susjedne željezničke uprave.
- c) Osoblje vlaka koje je prešlo granicu, za vrijeme zadržavanja na pruzi domaće željezničke uprave mora se pridržavati tehničkih, signalnih i ostalih propisa koji ondje vrijede. Zbog toga to osoblje mora u potrebnoj mjeri poznavati tehničke, prometne i signalne propise željezničke uprave na čijoj pruzi vlak vozi. Poznavanje tih propisa provjerava ovlašteno tijelo ispitivanjem. Predmet ispita čine razlike koje postoje u tehničkim, prometnim i signalnim propisima koji se primjenjuju u graničnom prometu.

Temeljni pojmovi

Članak 3.

Temeljni pojmovi koji se pojavljuju u ovome izvatku su sljedeći pojmovi:

Domaća država - država ugovaratelj na teritoriju koje se nalazi zajednički pogranični kolodvor ili pogranični kolodvor

Susjedna država - druga država ugovaratelj

Domaća željeznička uprava - željeznička uprava domaće države

Susjedna željeznička uprava - željeznička uprava druge države

Prijelazna željeznička služba - cjelokupna služba obiju željezničkih uprava koja je potrebna za obavljanje graničnoga željezničkog prometa

Pogranična pruga - pruga između državne granice i zajedničkoga graničnog kolodvora ili graničnog kolodvora

Granična manipulacija - postupak koji je propisima država ugovaratelja određen za kontrolu prelaska državne granice, za carinsku, deviznu, sanitetsku, fito-sanitetsku i veterinarsku kontrolu i za kontrolu prijevoza stvari, vrijednosnih i poštanskih pošiljaka preko državne granice

Smjena prometa - postupak oko primopredaje vlakova, vagona, prtljage, ekspresnih stvari, stvari i poštanskih pošiljaka između željezničkih uprava.

II. OPĆE ODREDBE O SIGNALIMA I SIGNALNIM ZNAKOVIMA

Zvonovni signalni znakovi električnog signalnog zvona

Članak 4.

Na području MÁV-a ne rabe se zvonovni signalni znakovi električnog signalnog zvona, osim u graničnim kolodvorima prema HŽ-u, a daju se prema Signalnom pravilniku HŽ-a.

Stupovi stalnih signala

Članak 5.

Signalni stupovi stalnih signala obojeni su:

bijelo - stupovi automatskoga prostornog signala koji ima ulogu samo prostornog signala, tj. koji nije istovremeno ulazni ili zaštitni signal (slika 1a)

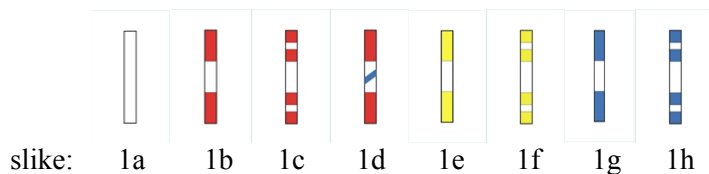
naizmjenično bijelo/crveno - stupovi drugih glavnih likovnih i svjetlosnih signala; na signalima koji nisu u ovisnosti sa skretnicama crvena pruga prekinuta je po sredini bijelom prugom

(slike 1b i 1c)

naizmjenično bijelo/crveno i na bijelim prugama koso položena plava pruga - označava da signalni znak "Stoj" na takvu signalu istovremeno vrijedi za vožnje vlakova i za manevarske vožnje (slika 1d)

naizmjenično bijelo/žuto - stupovi predsignala i ponavljača predsignaliziranja; na predsignalima ispred signala koji nisu u ovisnosti sa skretnicama žuta pruga je po sredini prekinuta bijelom prugom (slike 1e i 1f)

naizmjenično bijelo/plavo - stupovi likovnih i svjetlosnih signala za manevarske vožnje (manevarski signali); na signalima koji nisu u ovisnosti sa skretnicama (manevarskim voznim putovima) plava pruga prekinuta je po sredini bijelom prugom (slike 1g i 1h)

Opće odredbe o glavnim signalima

Članak 6.

- (1) Signalni znakovi u MAV-u nisu brojčano označeni.
- (2) Signalni znakovi glavnih signala u pravilu ne vrijede za manevarske vožnje. Crveno svjetlo glavnog signala sjedinjenoga s manevarskim signalom vrijedi i za manevarske vožnje.
- (3) Osnovni signalni znakovi svjetlosnih glavnih signala u ovisnosti s voznim putovima za dopuštenu daljnju vožnju mogu biti dopunjeni pokazivačem brzine ispod i iznad signalne ploče. Ako na pokazivaču svijetli broj, taj broj pomnožen s deset znači dopuštenu brzinu u km/h.
- (4) Pokazivač koji se nalazi ispod signalne ploče signalizira najveću dopuštenu brzinu od glavnoga signala na kojemu se pokazivač nalazi do sljedećega glavnog signala.
- (5) Pokazivač brzine koji se nalazi iznad signalne ploče predsignalizira najveću dopuštenu brzinu od sljedećega glavnog signala.
- (6) Pokazivač ispod signalne ploče na kojemu umjesto broja svijetli zelena vodoravna crta označava najveću dopuštenu brzinu do 80 km/h.
- (7) Pokazivač ispod signalne ploče na kojemu umjesto broja svijetli žuta okomita crta označava najveću dopuštenu brzinu do 20km/h.
- (8) Na glavnim signalima na kojima pokazivači ne signaliziraju brzinu, brzina je određena samim svjetlosnim signalnim znakom.

(9) Svjetlosni signali koji reguliraju i manevarska kretanja, ispod signalnog znaka imaju posebnu ploču s jednim bijelim svjetlom. Ako je upaljeno samo svjetlo na posebnoj ploči, ono vrijedi samo za manevarske vožnje i označava da je manevriranje iza signala dozvoljeno.

III. SIGNALNI ZNAKOVI GLAVNIH SIGNALA I PREDSIGNALA

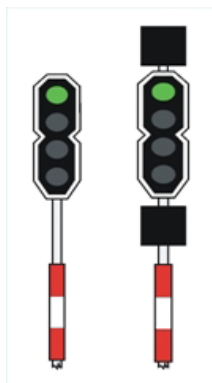
Signalni znakovi svjetlosnih glavnih signala kojima se istodobno predsignaliziraju i signalni znakovi sljedećega glavnog signala

Članak 7.

(1) Glavni svjetlosni signal može biti sa ili bez pokazivača brzine, koji se nalaze ispod i iznad glavne signalne ploče. Ako na svjetlosnome glavnom signalu svijetli istovremeno više svjetala i više pokazivača brzine, signalni znak treba tumačiti odozdo prema gore, tako da donji dio signalnoga znaka signalizira vožnju od odnosnoga signala, a gornji dio signalnog znaka predsignalizira signalne znakove sljedećega glavnog signala.

(2) Signalni znakovi svjetlosnih glavnih signala prikazani u ovome članku vrijede i danju i noću te se to posebno ne naglašava kod svakoga signalnog znaka. Neki signalni znakovi imaju dvije varijante, pa su obje varijante prikazane na istoj slici.

(3) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na sljedećem signalu očekuj slobodno najvećom dopuštenom brzinom" - **jedno zeleno mirno svjetlo** (slika 2).

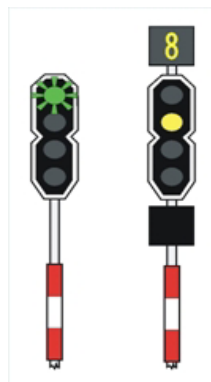
slika 2

(4) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 120 km/h" - **jedno žuto mirno svjetlo i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 12** (slika 3)

slika 3

(5) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 80 km/h" –
a) **jedno zeleno trepćuće svjetlo ili**
b) **jedno žuto mirno svjetlo i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 8** (slika 4).

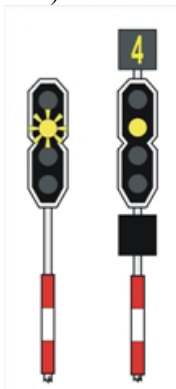

slika 4

(6) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 40 km/h" –

a) **jedno žuto trepćuće svjetlo ili**

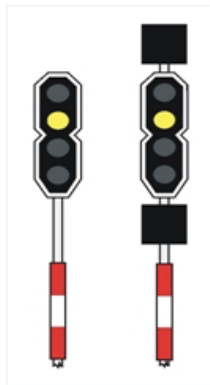
b) **jedno žuto mirno svjetlo i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 4 (slika 5).**

slika 5

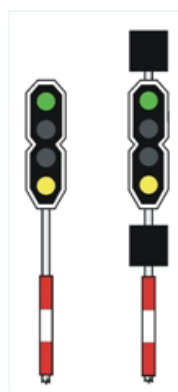
(7) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na sljedećem signalu očekuj signalni znak Stoj" –

jedno žuto mirno svjetlo (slika 6).

slika 6

(8) Signalni znak "Slobodno brzinom do 40 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za najveću dopuštenu brzinu" – **jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno zeleno mirno svjetlo** (slika 7).

slika 7

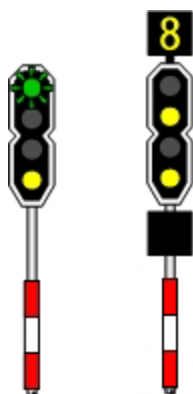
(9) Signalni znak "Slobodno brzinom do 40 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 120 km/h" – **dva žuta mirna svjetla i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 12** (slika 8)

slika 8

(10) Signalni znak "Slobodno brzinom do 40 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 80 km/h" –

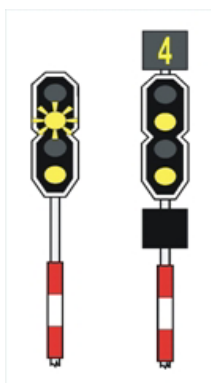
- a) jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno zelene trepćuće svjetlo ili
- b) dva žuta svjetla i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 8 (slika 9)

slika 9

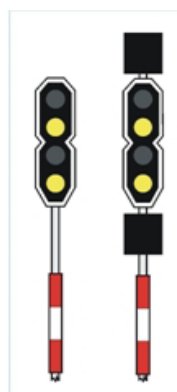
(11) Signalni znak "Slobodno brzinom do 40 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 40 km/h" –

- a) jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno žuto trepćuće svjetlo ili
- b) dva žuta svjetla i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 4 (slika 10)

slika 10

(12) Signalni znak 10: "Slobodno brzinom do 40 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak Stoj" – **dva žuta mirna svjetla** (slika 11)

slika 11

(13) Signalni znak "Slobodno brzinom do 120 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za najveću dopuštenu brzinu" – **jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno zeleno svjetlo, a ispod signalne ploče pokazivač brzine s brojem 12** (slika 12)

slika 12

(14) Signalni znak "Slobodno brzinom do 120 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 120 km/h" – **dva žuta mirna svjetla te ispod i iznad signalne ploče pokazivači brzine s brojem 12** (slika 13)

slika 13

(15) Signalni znak "Slobodno brzinom do 120 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 80 km/h" – **dva žuta mirna svjetla te ispod signalne ploče pokazivač brzine s brojem 12, a iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 8** (slika 14)

slika 14

(16) Signalni znak "Slobodno brzinom do 120 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 40 km/h" – **dva žuta mirna svjetla te ispod signalne ploče pokazivač brzine s brojem 12, a iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 4** (slika 15)

slika 15

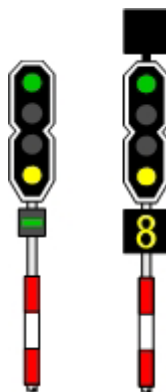
(17) Signalni znak: "Slobodno brzinom do 120 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak Stoj" – **dva žuta mirna svjetla i ispod signalne ploče pokazivač brzine s brojem 12** (slika 16)

slika 16

(18) Signalni znak "Slobodno brzinom do 80 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za najveću dopuštenu brzinu" –

- a) jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno zeleno mirno svjetlo te ispod signalne ploče pokazivač sa svjetlećom zelenom vodoravnom crtom ili
- b) jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno zeleno mirno svjetlo te ispod signalne ploče pokazivač s brojem 8 (slika 17)

slika 17

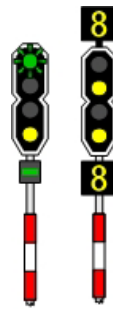
(19) Signalni znak "Slobodno brzinom do 80 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 120 km/h" – dva žuta mirna svjetla te ispod signalne ploče pokazivač brzine s brojem 8, a iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 12 (slika 18)

slika 18

(20) Signalni znak "Slobodno brzinom do 80 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 80 km/h" –

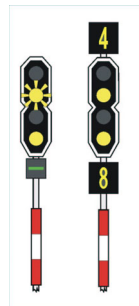
- a) jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno zeleno trepćuće svjetlo te ispod signalne ploče pokazivač sa svjetlećom vodoravnom zelenom crtom ili
- b) dva žuta mirna svjetla te pokazivači s brojem 8 ispod i iznad signalne ploče (slika 19)

slika 19

(21) Signalni znak "Slobodno brzinom do 80 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak za brzinu do 40 km/h" –

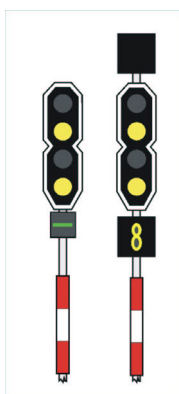
- a) jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno žuto trepćuće svjetlo te ispod signalne ploče pokazivač sa svjetlećom vodoravnom zelenom crtom ili
- b) dva žuta mirna svjetla te pokazivač s brojem 8 ispod signalne ploče, a pokazivač s brojem 4 iznad signalne ploče (slika 20)

slika 20

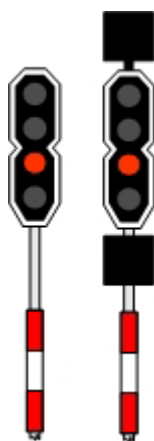
(22) Signalni znak "Slobodno brzinom do 80 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak "Stoj"" –

- a) dva žuta svjetla te pokazivač sa svjetlećom zelenom vodoravnom crtom ispod signalne ploče ili
- b) dva žuta svjetla te pokazivač brzine s brojem 8 ispod signalne ploče (slika 21)

slika 21

(23) Signalni znak "Stoj" – jedno crveno mirno svjetlo (slika 22)

slika 22

Signalni znak "Stoj" na zajedničkom glavnom svjetlosnom i manevarskom signalu znači zabranu vožnje vlakovima i manevarskim sastavima. Bijelo svjetlo na posebnoj ploči u kombinaciji s neosvijetljenom glavnom pločom takva signala dopušta samo manevarske vožnje, a zabranjuje vožnju vlaka. Signalni znak na glavnoj ploči takva izlaznog signala kojim se dopušta vožnja vlaku istodobno zabranjuje manevarske vožnje.

(24) Signalni znak "Oprezna vožnja" –
crveno svjetlo na glavnoj signalnoj ploči te ispod signalne ploče bijelo trepćuće svjetlo (slika 23)

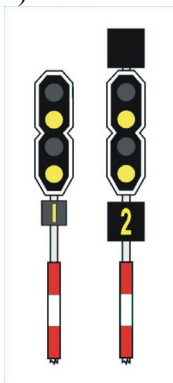

slika 23

Signalni znak "Oprezna vožnja" rabi se i ugrađuje na ulaznom, izlaznom i zaštitnom signalu. Taj signalni znak rabi se onda kada nije moguće davati signalne znakove za dopuštenu vožnju na glavnom signalu, a za ulaz ili izlaz vlaka nema smetnje. Taj signalni znak smije aktivirati samo prometnik vlakova. Nakon što je dan signalni znak "Oprezna vožnja" vlak se ne zaustavlja ispred ulaznog signala koji pokazuje signalni znak "Stoj" nego nastavlja vožnju i ulazi u kolodvor brzinom do 15 km/h, a pri izlasku iz kolodvora može nastaviti vožnju najvećom dopuštenom brzinom nakon što posljednje vozilo prijeđe izlaznu skretnicu. O takvu ulasku odnosno izlasku vlaka iz kolodvora osoblje vlaka ne mora biti prethodno pismeno obaviješteno.

(25) Signalni znak "Slobodno brzinom do 20 km/h, na sljedećem signalu očekuj signalni znak Stoj" –

- a) dva žuta mirna svjetla te pokazivač sa svjetlećom žutom okomitom crtom ispod signalne ploče ili
- b) dva žuta mirna svjetla te pokazivač s brojem 2 ispod signalne ploče (slika 24)

slika 24

Signalni znakovi svjetlosnih ulaznih signala koji nisu u ovisnosti sa skretnicama

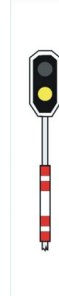
Članak 8.

- (1) Signalni znak "Stoj" – jedno crveno mirno svjetlo, danju i noću (slika 25)

slika 25

(2) Signalni znak "Slobodno" –
jedno žuto mirno svjetlo, danju i noću (slika 26)

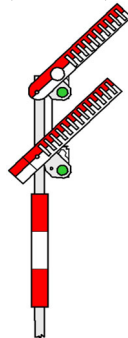
slika 26

Taj signalni znak „Slobodno“ ne signalizira brzinu. Strojovođa doznaje pravac ulaska iz knjižice voznog reda ili iz uručenoga pismenog naloga.

Signalni znakovi likovnih ulaznih i zaštitnih signala u ovisnosti s voznim putovima te prostornih signala

Članak 9.

(1) Signalni znakovi likovnih ulaznih i zaštitnih glavnih signala u ovisnosti s voznim putovima i prostornih signala te njihova značenja isti su kao i u HŽ-u, s tom razlikom što se noću signalni znak HŽ-a "Ograničena brzina" na području MAV-a signalizira signalnim znakom "Slobodno smanjenom brzinom" - **dvama zelenima mirnim svjetlima** (slika 27).

slika 27

Signalni znak "Slobodno smanjenom brzinom" označava da je vožnja iza signala slobodna, da su skretnice iza signala postavljene u skretanje i da preko njih treba voziti brzinom manjom od brzine na pruzi (najviše 40 km/h). Smanjenje brzine signaliziraju signalni znakovi predsignala. Smanjenje brzine vrijedi do potpunog napuštanja skretnica odnosno kolodvora.

(2) Preko skretnica, u ovisnosti o radijusu skretnice, moguće su brzine u skretanje do 120 km/h.

(3) Ako je brzina preko skretnica jednaka brzini na pruzi, tada nema signaliziranja brzine.

(4) U knjižici voznog reda brzina u skretanje upisana je samo za prolazne kolosijeke.

(5) Likovni izlazni signali pokazuju samo signalni znak "Stoj" i signalni znak "Slobodno".

(6) Likovni izlazni signali ne pokazuju položaj izlaznih skretnica (voznu brzinu) nego samo da li je izlaz vlaka dopušten ili nije.

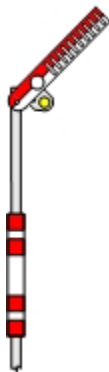
(7) Ako likovni izlazni signal ima svoj predsignal, prolazećim se vlakovima brzina pri izlazu signalizira signalnim znakovima toga predsignala.

(8) Nakon pokretanja, vlak preko izlaznih skretnica može voziti brzinom većom od 40 km/h samo ako strojovođa zna ili vidi da su izlazne skretnice postavljene u pravac.

Signalni znakovi likovnih ulaznih signala koji nisu u ovisnosti s voznim putovima

Članak 10.

Signalni znakovi likovnih ulaznih signala koji nisu u ovisnosti s voznim putovima i njihova značenja isti su kao i kod signalnih znakova na takvim signalima u HŽ-u, s tom razlikom što se noću slobodna vožnja u MAV-u signalizira signalnim znakom "Slobodno" - **jednim žutim mirnim svjetlom pokraj dnevnog signalnog znaka** (slika 28)

slika 28

Taj signalni znak "Slobodno" ne signalizira brzinu ulaska vlaka. Strojovođa doznaje da li je ulazak u skretanje ili u pravac iz knjižice voznog reda ili iz uručenog pismenog naloga.

Signalni znakovi svjetlosnog predsignala čiji je ulazni signal u ovisnosti s voznim putovima

Članak 11.

(1) Signalni znakovi na predsignalu iz podnaslova signaliziraju da iza njih brzinu treba prilagoditi u skladu sa signalnim znakom glavnog signala koji predsignaliziraju. Signalni stupovi obojeni su naizmjenično bijelo i žuto. Signalni znakovi prikazani u ovome članku vrijede i danju i noću.

(2) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na glavnom signalu očekuj signalni znak za najveću dopuštenu brzinu" - **jedno zeleno mirno svjetlo** (slika 29)

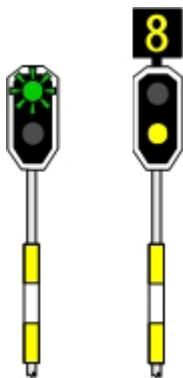

slika 29

(3) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na glavnom signalu očekuj signalni znak za brzinu do 80 km/h" -

a) **jedno zeleno trepćuće svjetlo ili**

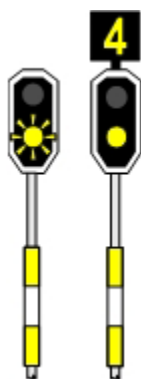
b) **jedno žuto svjetlo i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 8** (slika 30)

slika 30

(4) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na glavnom signalu očekuj signalni znak za brzinu do 40 km/h"

- a) **jedno žuto trepćuće svjetlo ili**
- b) **jedno žuto mirno svjetlo i iznad signalne ploče pokazivač brzine s brojem 4 (slika 31)**

slika 31

(5) Signalni znak "Slobodno najvećom dopuštenom brzinom, na glavnom signalu očekuj signalni znak Stoj" - **jedno žuto mirno svjetlo** (slika 32).

slika 32

Signalni znakovi svjetlosnog predsignala čiji ulazni signal nije u ovisnosti s voznim putovima

Članak 12.

(1) Signalni znak "Na glavnom signalu očekuj signalni znak Slobodno" - **jedno zeleno mirno svjetlo danju i noću** (slika 33)

slika 33

(2) Signalni znak "Na glavnom signalu očekuj signalni znak Stoj" – **jedno žuto mirno svjetlo danju i noću** (slika 34)

slika 34

Signalni znakovi takvih predsignala nemaju pokazivač za brzinu, nego samo predsignaliziraju kakav se signalni znak očekuje na glavnom signalu.

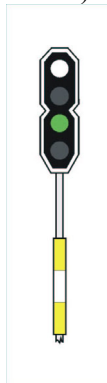
Signalni znakovi svjetlosnog ponavljača predsignaliziranja

Članak 13.

(1) Ponavljači predsignaliziranja u MAV-u razlikuju se od takvih signala u HŽ-u u sljedećem:

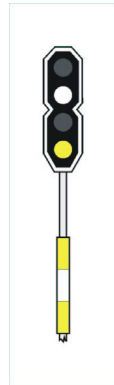
- mlječno-bijelo mirno svjetlo kojim se označava ponavljač predsignaliziranja nalazi se iznad zelenoga ili žutoga mirnog svjetla
- ne pokazuju zeleno trepćuće svjetlo kao u HŽ-u za signalni znak "Glavni signal pokazuje ograničenje brzine"
- zeleno mirno svjetlo predsignalizira vožnju najvećom dopuštenom ili smanjenom brzinom.

(2) Signalni znak "Glavni signal pokazuje signalni znak za dopuštenu vožnju" – **jedno zeleno mirno svjetlo i iznad njega jedno bijelo mirno svjetlo** (slika 35)

slika 35

(2) Signalni znak "Glavni signal pokazuje signalni znak Stoj" – jedno žuto mirno svjetlo i iznad njega jedno bijelo mirno svjetlo (slika 36)

slika 36

Likovni predsignalni

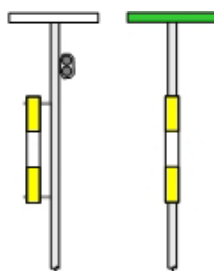
Članak 14.

- (1) U MAV-u u uporabi su tzv. dvoznačni i troznačni likovni predsignalni.
- (2) Dvoznačni likovni predsignalni mogu predsignalizirati zaustavljanje ili slobodnu vožnju signaliziranu glavnim signalom.
- (3) Troznačni likovni predsignalni mogu predsignalizirati zaustavljanje, slobodnu vožnju najvećom dopuštenom brzinom i slobodnu vožnju smanjenom brzinom do 40 km/h signaliziranu glavnim signalom
- (4) Ako je predsignal ugrađen na udaljenosti koja je veća ili manja od propisanog zaustavnog puta, na takvom je predsignalu na bijeloj ploči crnim arapskim brojkama ispisana udaljenost do glavnog signala.

Signalni znakovi dvoznačnih likovnih predsignala

Članak 15.

Signalni znak "Očekuj stoj" i signalni znak "Očekuj slobodno" jednaki su su kao i signalni znakovi likovnih predsignala u HŽ-u, osim što dnevni signalni znak "Očekuj slobodno" ima bijeli ili zeleni rub signalne ploče (slika 37).

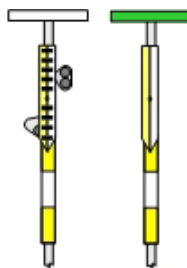

slika 37

Signalni znakovi troznačnih likovnih predsignala

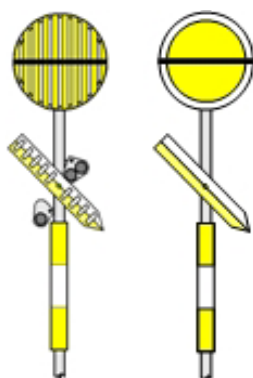
Članak 16.

(1) Signalni znak "Očekuj stoj" i signalni znak "Očekuj slobodno bez smanjenja brzine" isti su kao i signalni znakovi likovnih predsignala u HŽ-u, s tom razlikom što se u MAV-u kod tih predsignala rabi samo okrugla signalna ploča, te dnevni signalni znak "Očekuj slobodno bez smanjenja brzine" ima bijeli ili zeleni rub signalne ploče (slika 38).

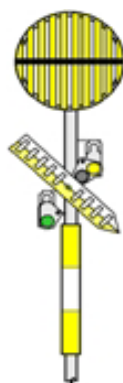
slika 38

(2) Dnevni signalni znak "Na glavnom signalu očekuj smanjenu brzinu do 40 km/h" – **žuta okrugla ploča okrenuta prema vlaku i ispod nje žuta signalna ručica okrenuta ukoso dolje** (slika 39)

slika 39

(3) Noćni signalni znak "Na glavnom signalu očekuj smanjenu brzinu do 40 km/h" - **pokraj dnevnoga signalnog znaka ispod ručice s lijeve strane jedno zeleno i iznad desne strane jedno žuto svjetlo** (slika 40)

slika 40

Likovni glavni signal sjedinjen s predsignalom

Članak 17.

Kada je na stupu glavnoga likovnog signala ugrađen i likovni predsignal, signalne znakove tako sjedinjenoga glavnoga likovnog signala i predsignala treba tumačiti **tako** da je prvo potrebno postupiti prema signalnom znaku danom glavnim signalom, a zatim prema signalnom znaku danom predsignalom.

III. SIGNALNI ZNAKOVI DRUGIH STALNIH SIGNALA I SIGNALNE OZNAKE ZA ŽELJEZNIČKO-CESTOVNE PRIJELAZE

Manevarski signali za zaštitu voznog puta

Članak 18.

Na području MÁV-a rabi se zajednički glavni svjetlosni signal s manevarskim svjetlosnim signalom, što je već opisano u prethodnom tekstu.

Signali na iskliznicama, kolobranima, okretnicama i prijenosnicama

Članak 19.

(1) Signalni znak "Stoj" - **okrugla bijela ploča s položenim crnim pravokutnikom preko sredine koja je noću osvijetljena** (slika 41)

slika 41

(2) Signalni znak "Slobodno" - **bijeli uspravni pravokutnik koji je noću osvijetljen** (slika 42)

slika 42

Signal granica manevriranja

Članak 20.

Signal granica manevriranja signalizira mjesto do kojega se smije manevrirati - **pravokutna ploča na stupu sa slovima TH** (slika 43)

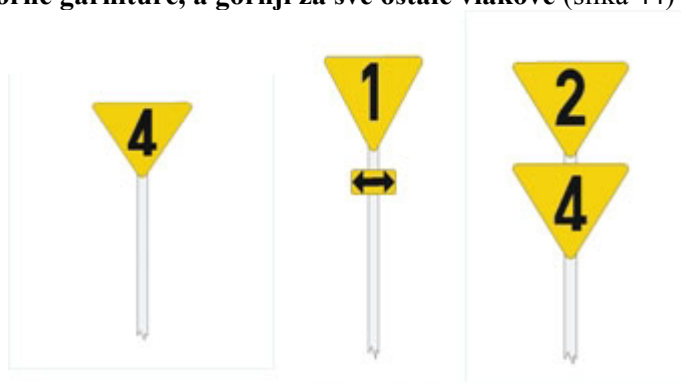
slika 43

Signali za ograničenje brzine

Članak 21.

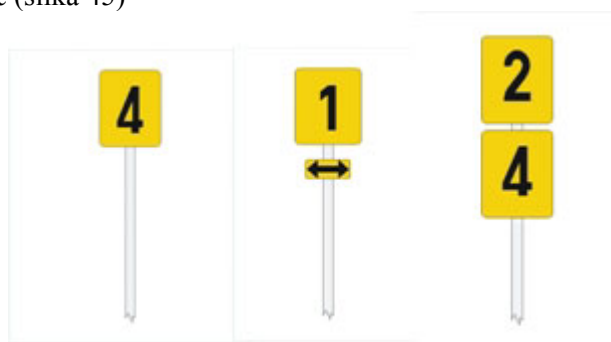
(1) Ograničenje najveće dopuštene brzine za pojedine dijelove pruge u MAV-u se signalizira signalnim znakovima "Uspori" ("Očekuj ograničenje brzine" u HŽ-u), "Ograničena brzina" ("Početak ograničene brzine" u HŽ-u) i "Kraj ograničenja brzine". Brojevi na signalima pomnoženi s deset signaliziraju brzinu u km/h. Brojevi $0^{\frac{5}{10}}$, $1^{\frac{5}{10}}$ i $2^{\frac{5}{10}}$ signaliziraju brzinu od 5, 15 i 25 km/h. Signalni znakovi su jednaki danju i noću i prevučeni su reflektirajućom tvarju.

(2) Signalni znak "Uspori" – žuti trokut s brojem koji pomnožen s deset predsignalizira kolika će biti ograničena brzina; ako se ispod trokuta nalaze strelice to znači da ograničena brzina vrijedi samo za vožnju u skretanje; ako signal ima dva trokuta jedan ispod drugoga onda to znači da donji trokut vrijedi za motorne garniture, a gornji za sve ostale vlakove (slika 44)

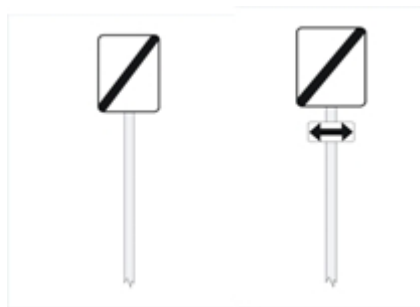
slika 44

(3) Signalni znak "Ograničena brzina" - žuti pravokutnik s brojem koji pomnožen s deset signalizira ograničenu brzinu; ako se ispod pravokutnika nalaze strelice to znači da ograničena brzina vrijedi samo za vožnju u skretanje; ako signal ima dva pravokutnika jedan ispod drugoga onda to znači da donji pravokutnik vrijedi za motorne garniture, a gornji za sve ostale vlakove (slika 45)

slika 45

(4) Signalni znak "Kraj ograničene brzine" – **bijeli pravokutnik s kosom crnom crtom; ako su ispod pravokutnika strelice to znači da je ograničena brzina vrijedila samo kod vožnje u skretanje** (slika 46)

slika 46

(5) O ograničenim brzinama postoje podatci u posebnoj tablici knjižice voznog reda.

(6) Nakon signalnoga znaka "Uspori" brzina se mora smanjiti tako da se od početne ploče vozi brzinom označenom na predsignalnoj ploči.

(7) Signalni znak "Ograničena brzina" označava mjesto odakle počinje vožnja ograničenom brzinom.

(8) Signalni znak "Kraj ograničene brzine" označava mjesto odakle prestaje vožnja ograničenom brzinom. Vožnja se smije nastaviti najvećom dopuštenom brzinom tek kada i posljednje vozilo prođe pokraj krajnje ploče.

(9) Predsignalna trokutna ploča postavlja se ispred početne ploče na daljini zaustavnog puta.

(10) Ako u kolodvorima i drugim službenim mjestima postoji ograničenje brzine na glavnome prolaznom kolosijeku, predsignalna trokutna ploča za takvo ograničenje brzine postavlja se ispred ulazne skretnice na daljini zaustavnog puta.

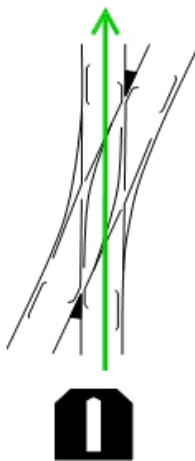
(11) Kada se u kolodvorima i drugim službenim mjestima ograničenje brzine signalizira na drugim kolosijecima, ispod signalnih ploča za ograničenje brzine ugrađuje se žuta pravokutna ploča sa crnim strelicama. To označava da ograničena brzina vrijedi samo za vožnju u skretanje.

(12) Na jednokolosiječnim prugama početna ploča rabi se kao krajnja ploča za suprotni smjer, pa je krajnja ploča za suprotni smjer ugrađena s lijeve strane kolosijeka.

Skretnički signali

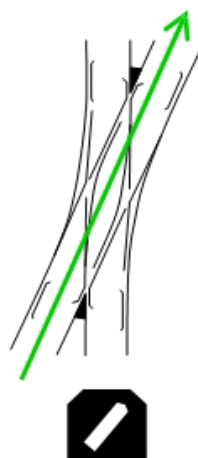
Članak 22.

- (1) Signalni znakovi jednostrukih skretnica jednaki su kao i u HŽ-u.
- (2) Signalni znakovi križnih skretnica razlikuju se od signalnih znakova u HŽ-u, a jednaki su danju i noću.
- (3) Signalni znak "Križna dvopostavna skretnica postavljena za glavni pravac iz oba smjera" - **bijela uspravna strelica na crnom polju s vrhom usmjerenim u voznom smjeru** (slika 47).

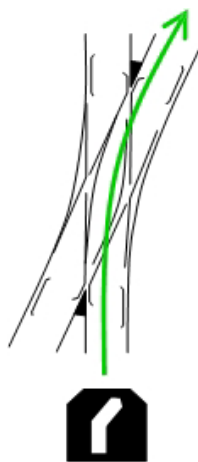
slika 47

(4) Signalni znak "Križna dvopostavna skretnica postavljena za sporedni pravac" - **bijela strelica na crnom polju postavljena dijagonalno u voznom smjeru** (slika 48)

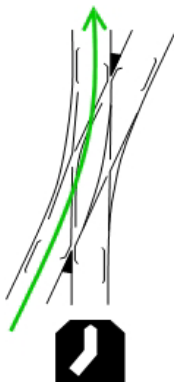
slika 48

(5) Signalni znak "Križna dvopostavna skretnica postavljena za vožnju s glavnoga na sporedni pravac" - **bijela uspravna strelica na crnom polju s prelomljenim vrhom usmjerenim u voznom smjeru** (slika 49)

slika 49

(6) Signalni znak "Križna dvopostavna skretnica postavljena za vožnju sa sporednog na glavni pravac" - **bijela strelica na crnom polju koja počinje u kutu iz smjera skretanja, na polovini prelomljena i usmjerena uspravno** (slika 50)

slika 50

(7) Skretnički signali u MAV-u mogu biti prevučeni reflektirajućom tvarju.

Kontrolni svjetlosni signali i signalne oznake za željezničko-cestovne prijelaze

Članak 23.

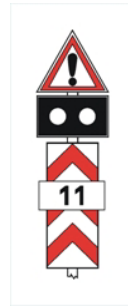
(1) U MAV-u se rabe kontrolni svjetlosni signali za osigurane željezničko-cestovne prijelaze (u daljnjem tekstu: ŽCP) te signalne oznake za ŽCP-e bez uređaja za osiguranje osigurane trokutom preglednosti i za ŽCP-e bez uređaja za osiguranje koji nemaju propisani trokut preglednosti.

(2) Kontrolni svjetlosni signal ugrađen je ispred ŽCP-a osiguranog svjetlosnim signalima na propisanoj udaljenosti, ovisno o najvećoj dopuštenoj brzini na pruzi. Propisana udaljenost se računa tako da se brzina u kilometrima na sat pomnoži s pet, a dobivena vrijednost znači udaljenost u metrima.

(3) Ispred kontrolnog svjetlosnog na udaljenosti od 150 m ugrađuje se signal ključne točke.

(4) Kontrolni svjetlosni signal pokazuje signalne znakove "Uređaj na cestovnom prijelazu ispravan" i "Uređaj na cestovnom prijelazu u kvaru". Signalni znakovi jednako se daju danju i noću.

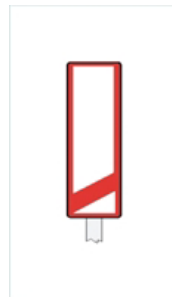
(5) Signalni znak "Uređaj na cestovnom prijelazu ispravan" – **okomita pravokutna ploča naizmjenično obojena crvenim i bijelim strelicama usmjerenima gore, u sredini je oznaka kilometarskog položaja, a iznad na crnoj ploči dva vodoravna naizmjenično trepćuća bijela svjetla iznad kojih je istostraničan trokut s crvenim rubom i crnim uskličnikom u sredini** (slika 51).

slika 51

(6) Signalni znak "Uređaj na cestovnom prijelazu u kvaru" – **na kontrolnom svjetlosnom signalu ne svijetle nikakva svjetla.**

(7) Signalni znak "Uključna točka, očekuj kontrolni signal" - **danju i noću okomita bijela ploča s crvenim rubom i kosom crvenom prugom s lijeva na desno u donjem dijelu** (slika 52).

slika 52

(8) Signalna oznaka: "Obični cestovni prijelaz" – danju i noću stup obojen naizmjenično crvenim i bijelim strelicama usmjerenima prema gore s oznakom kilometarskog položaja na sredini stupa (slika 53).

slika 53

Ta signalna oznaka ugrađuje se ispred cestovnih prijelaza kod kojih postoji propisani trokut preglednosti.

(9) Signalna oznaka "Posebni cestovni prijelaz" - danju i noću stup naizmjenično obojen crvenim i bijelim strelicama usmjerenima prema gore na čijem je vrhu pričvršćena kvadratna bijela ploča s crvenim krugom obrubljenim crno obrubljenim, s oznakom kilometarskog položaja na sredini stupa (slika 54).

slika 54

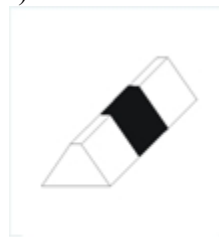
Ta signalna oznaka ugrađuje se ispred cestovnih prijelaza kod kojih ne postoji propisani trokut preglednosti, a rabi se i kao prijenosna oznaka kod kvara branika.

(10) Signalne oznake za cestovne prijelaze mogu biti prevučene reflektirajućim tvarima.

Granični sigurnosni signal

Članak 24.

(1) Granični sigurnosni signal - **naizmjenično bijelo-crno-bijelo obojena gredica** (slika 55).

slika 55

(2) Granični kolosiječni signal ima isto značenje kao u HŽ-u signal međnik.

(3) Signal granica odsjeka u MAV-u se ne rabi. Izolirani sastavi označavaju se graničnim sigurnosnim signalom.

IV. SIGNALI NA VLAKOVIMA I SIGNALNI ZNAKOVI IZVRŠNOG OSOBLJA

Signali na vlakovima

Članak 25.

- (1) U MAV-u čelo vlaka se danju i noću označuje trima bijelim svjetlostima trokutnog oblika.
- (2) U MAV-u vrijedi završni signal koji se rabi u HŽ-u.
- (3) Gurani vlak signalizira se jednim bijelim svjetlom na čelu vlaka.

Signalni znakovi osoblja vučnog vozila

Članak 26.

- (1) Signalni znak "Pazi" jednak je kao u HŽ-u.
- (2) Signalni znak "Pazi" daje strojovođa u svim situacijama koje su predviđene i u HŽ-u, a razlike su sljedeće:
 - a) kod signalne oznake za običan željezničko-cestovni prijelaz kod kojega postoji propisani trokut preglednosti (slika 53) strojovođa mora davati signalni znak "Pazi" samo kada je to potrebno zbog sigurnosti prometa i osoba; strojovođa tada mora pažljivo promatrati cestovni prijelaz; kod te signalne oznake vozač pružnog vozila uvijek mora davati signalni znak "Pazi"
 - b) kod signalne oznake za posebni cestovni prijelaz kod kojega ne postoji propisani trokut preglednosti (slika 54) uvijek se daje signalni znak "Pazi".
- (3) Signalni znak "Pazi" mora trajati najmanje tri sekunde. Za nevremena i kod smanjene vidljivosti te kod opasnosti signalni znak "Pazi" mora se davati stalno sve dotle dok vlak ne prijeđe preko cestovnog prijelaza, mjesta rada ili ugrožene točke.

(4) Signalni znak "Vlak je stao ispred ulaznog signala" -
dva dugačka zvuka. _____

Taj signalni znak strojovođa daje tada kada zaustavi vlak ispred ulaznog signala kolodvora u kojemu po voznom redu nema zadržavanje.

(5) Signalni znak "Započeti potiskivanje" -
tri dugačka zvuka. _____

(6) Signalni znak "Završiti potiskivanje" –
dva dugačka, jedan kratak i jedan dugačak zvuk.

_____ ● _____

(7) Signalni znak "Vlak polazi" - **jedan kratak zvuk.** ●

Taj signalni znak strojovođa daje tada kada je zračno kočeni teretni vlak spreman za polazak ili ako izvanredno prolazi kolodvor.

(8) Signalni znak "Zakoči" - **tri kratka zvuka.** ● ● ●

(9) Signalni znak "Popusti kočnice" –
jedan dugačak, jedan kratak i jedan dugačak zvuk.

_____ ● _____

(10) Signalni znak "Opasnost, koči" –
tri puta po tri kratka zvuka više puta. ● ● ●. ● ● ● ● ● ●

(11) Signalni znak "Vlak je zaustavljen pomoćnom kočnicom" -
jedan dugačak, jedan kratak i jedan dugačak zvuk, dva puta.

_____ ● _____ ● _____

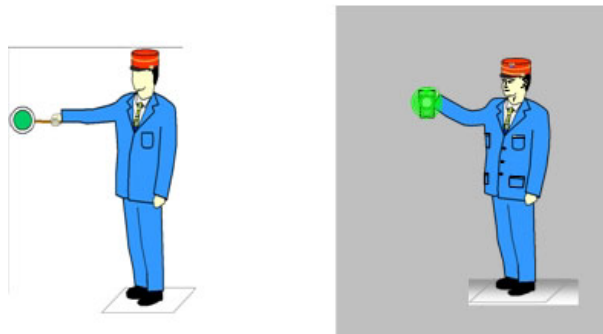
Signalni znakovi kolodvorskog osoblja

Članak 27.

(1) MAV-ov signalni loparić obojen je s jedne strane zelenom bojom s bijelim rubom, a s druge strane sivom bojom. Signalni znakovi koji se danju daju signalnim loparićem noću se daju na isti ili sličan način ručnom signalnom svjetiljkom sa zelenim svjetlom. Signalnim loparićem danju i ručnom signalnom svjetiljkom sa zelenim svjetlom noću, otpremaju se svi vlakovi s kolosijeka bez kolosiječnoga izlaznog signala i svi vlakovi koji imaju izniman prolazak kroz kolodvor.

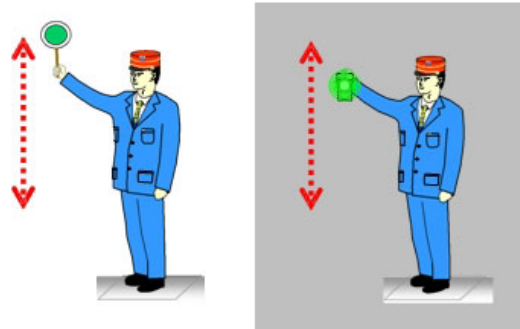
(2) Signalni znak "Stoj" kolodvorsko osoblje daje onako kako je to propisano za pružno osoblje, a signalni znak "Vlak se raskinuo" onako kako je to propisano za vlakopratno osoblje.

(3) Signalni znak 97: "Poziv (upozorenje)" – **danju prometnik vlakova drži u visini ramena signalni loparić sa zelenom površinom okrenutom prema vlakopratnom osoblju, a noću drži u visini ramena signalnu svjetiljku sa zelenim svjetlom okrenutim prema vlakopratnom osoblju (slika 56).**

slika 56

(4) Signalni znak "Poziv za polazak" – danju prometnik vlakova maše gore-dolje signalnim loparićem u uspravnom položaju sa zelenom površinom okrenutom prema strojovođi, a noću prometnik vlakova maše gore-dolje signalnom svjetiljkom sa zelenim svjetlom okrenutim prema strojovođi (slika 57).

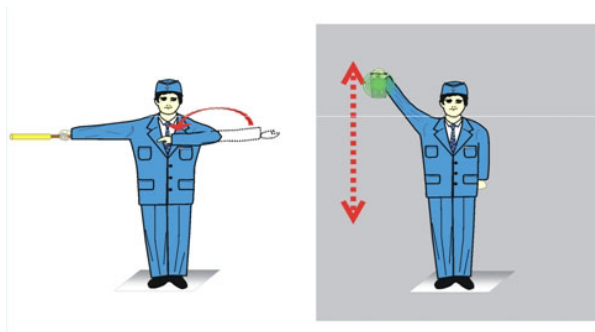

slika 57

Kada prometnik vlakova daje signalni znak "Poziv za polazak", tijelom je okrenut prema vlaku, a licem prema strojovođi. Strojovođa daje signalni znak "Vlak polazi" kao potvrdu primitka signalnog znaka "Poziv za polazak". Signalni znak "Poziv za polazak" daje se prema strojovođi na čelu vlaka, a kod lokomotivskih vlakova daje se kod same lokomotive.

(5) Signalni znak "Poziv za prolazak" daje se za prolazak vlakovima koji se po voznom redu u kolodvorima zaustavljaju onda kada nema potrebe za stajanjem. Taj signalni znak prometnik vlakova daje danju i noću jednako kao i signalni znak "Poziv za polazak".

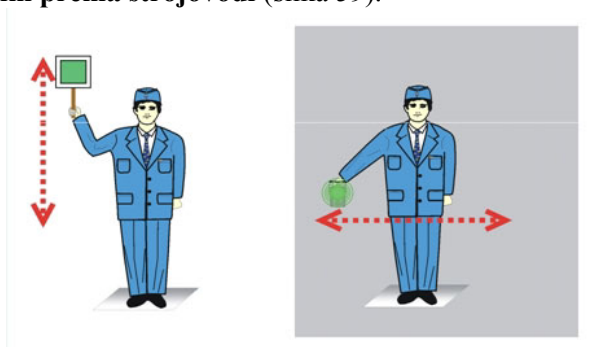
(6) Signalni znak "Poziv za prolazak" koji daje skretničar – danju skretničar drži žutu signalnu zastavicu u ruci ispruženoj u smjeru kretanja vlaka dok drugu ruku savija u smjeru kretanja vlaka, a noću maše gore-dolje signalnom svjetiljkom sa zelenim svjetlom okrenutim prema strojovođi (slika 58).

slika 58

Skretničar daje signalni znak "Poziv za prolazak" s mjesta određenog za dočekivanje vlakova, osim u kolodvorima koji nisu osigurani signalno-sigurnosnim uređajima u kojima ga daje kod ulazne skretnice.

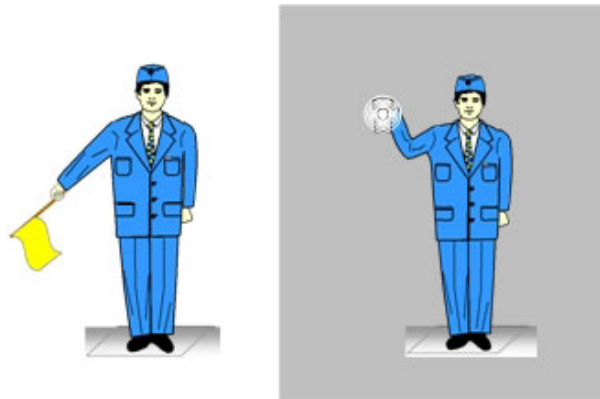
(7) Signalni znak "Slobodan prolazak pokraj glavnog signala" (Prolazak je slobodan) daje skretničar – **danju skretničar maše gore-dolje zelenom kvadratnom pločicom s bijelim rubom okrenutom prema strojivođi, a noću maše lijevo-desno signalnom svjetiljkom sa zelenim svjetlom okrenutim prema strojivođi** (slika 59).

slika 59

Signalni znak "Slobodan prolazak pokraj glavnog signala" skretničar daje se glavnog signala koji je u kvaru. O kvaru glavnog signala osoblje vlaka mora biti obaviješteno pismenim nalogom.

(8) Signalni znak "Lagano" – danju skretničar drži razvijenu žutu signalnu zastavicu ukoso prema dolje, a noću drži ručnu signalnu svjetiljku s bijelim svjetlom okrenutim prema vlaku (slika 60).

slika 60

Taj signalni znak skretničko osoblje daje vlaku koji ulazi na zauzeti kolosijek te ako treba zaštititi putnike, regulirati zajedničke vožnje, obaviti manevriranje pri ulasku i slično.

Signalni znakovi vlakopratnog osoblja

Članak 28.

(1) Signalni znak "Vlakopratitelji na mjestu" - danju i noću jedan dugačak zvižduk usnom zviždaljkom.

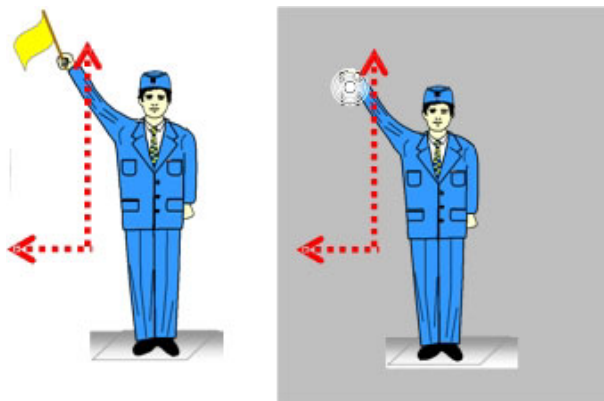
Taj signalni znak vlakopratnom osoblju daje prometnik vlakova.

(2) Signalni znak "Spremno za polazak" danju vlakopratitelji drže ruku ili signalnu zastavicu podignutu uvis, a noću drže ručnu signalnu svjetiljku s bijelim svjetlom podignutu uvis.

(3) Signalni znakovi: "Vlakopratiitelji na mjesta" i "Spremno za polazak" primjenjuju se kod davanja naredbe za polazak vlaka.

(4) Signalni znak: "Vlakopratiitelji na mjesta" određuje da vlakopratiitelji zauzmu svoja mjesta kod vlaka. Ako nema smetnje za polazak vlaka, vlakopratiitelji daju signalni znak: "Spremno za polazak".

(5) Signalni znak "Vlak se raskinuo" - danju radnik maše u obliku slova "L" žutom signalnom zastavicom, a noću maše u obliku slova "L" signalnom svjetiljkom s bijelim svjetlom (slika 61).

slika 61

(6) Signalni znak "Stoj" isti je kao i u HŽ-u.

Postupak kod polaska vlaka

Članak 29.

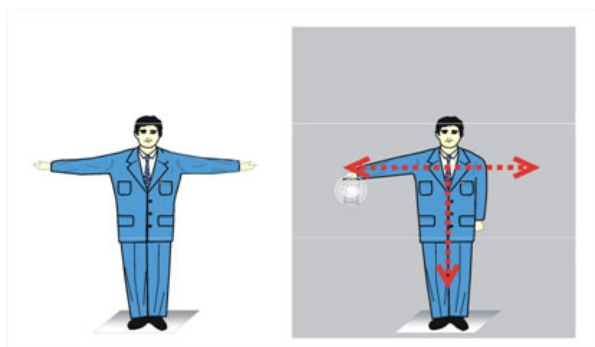
(1) Kod vlakova koji ne prevoze putnike, kao potvrdu da je primio od prometnika vlakova zapovijed za polazak strojovođa daje signalni znak "Vlak polazi". Isti je postupak i kod prolaska vlaka koji nema potrebe za stajanjem, a po voznom redu se zaustavlja iz prometnih razloga.

- (2) Lokomotivskim vlakovima se kod polaska daje samo signalni znak "Poziv za polazak"
- (3) kod vlakova koji imaju više od jednog vlakopratielja daje se signalni znak "Poziv" prema vlakopratieljima
- (4) Ako je potrebno, radi pobuđivanja veće pozornosti kod vlakopratielja daje se i signalni znak "Vlakopratielji na mjesta"
- (5) Ako je vlak spreman za polazak vlakopratielji jedan za drugim, počevši od najudaljenijega, daju signalni znak "Spremano za polazak", a ako nije spreman onda daju signalni znak "Stoj"
- (6) Kod vlakova s potiskivalicom strojovođa u čelnoj lokomotivi nakon primljenog signalnog znaka "Poziv za polazak" daje signalni znak "Popusti kočnice". Strojovođa u potiskivalici, ako je spreman za polazak ponavlja taj signalni znak, a ako nije onda daje signalni znak "Zakoči"
- (7) Nakon što dadne signalni znak "Popusti kočnice" strojovođa u potiskivalici polako potiskuje vlak i to nakon vremena potrebnog da vlakopratielji popuste ručne kočnice, a strojovođa u čelnoj lokomotivi nakon primitka toga signalnog znaka danog s potiskivalice i vremena potrebnog za popuštanje ručnih kočnica oprezno pokreće vlak.

Signalni znakovi za provjeru automatskih kočnica

Članak 30.

- (1) HŽ-ov signalni znak "Poziv na provjeru kočnica" na području MÁV-a ne postoji, nego se na provjeru kočnica strojovođu poziva usmeno.
- (2) Signalni znak "Zakoči" daje se na isti način kao i u HŽ-u.
- (3) Signalni znak "Otkoči" –
danju pregledni radnik drži vodoravno raširene ruke, a noću maše ručnom signalnom svjetiljkom s bijelim svjetlom lijevo-desno i gore-dolje u obliku slova "T" (slika 62)

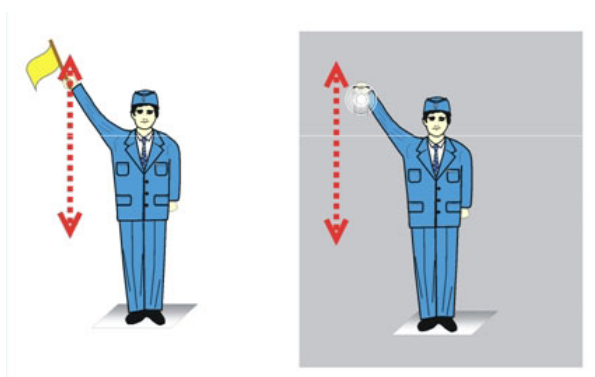
slika 62

(3) Signalni znak "Kočnice u redu" daje se umjesto HŽ-ovog signalnoga znaka "Provjera kočnica završena", i to na isti način.

Signalni znakovi manevarskog osoblja

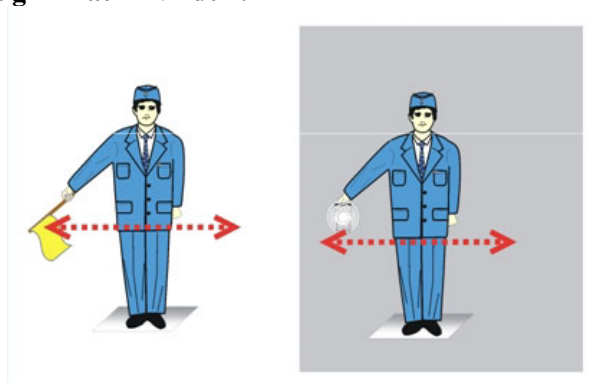
Članak 31.

(1) Signalni znak "Udalji se od mene" – danju radnik maše prema strojovodi signalnom zastavicom gore-dolje, a noću maše gore-dolje signalnom svjetiljkom s bijelim svjetlom okrenutim prema strojovodi (slika 63); još se može dodatno dati čujni signalni znak usnom zviždaljkom - jedan dugački zvižduk.

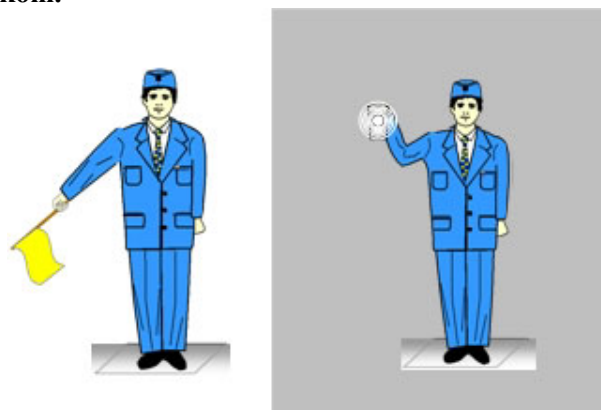
slika 63

(2) Signalni znak "Približi mi se" – danju radnik maše vodoravno signalnom zastavicom ili rukom prema strojovodi, a noću maše vodoravno signalnom svjetiljkom s bijelim svjetlom okrenutim prema strojovodi (slika 64); dodatno se može dati čujni signalni znak usnom zviždaljkom - jedan dugi i kratki zvižduk.

slika 64

(3) Signalni znak "Lagano" – danju radnik drži signalnu zastavicu ili obje ruke ukoso dolje, a noću rukom ispruženom u visini ramena drži signalnu svjetiljku s bijelim svjetlom (slika 65); dodatno se može usnom zviždaljkom dati čujni signalni znak - tri ili više dugačkih zvižduka usnom zviždaljkom.

slika 65

(4) Signalni znak "Stoj" - isti je kao u HŽ-u, osim što se usnom zviždaljkom daje nešto drugačiji čujni znak - tri kratka zvižduka.

(5) Signalni znak "Ubrzaj" - daje se ubrzanim davanjem signalnih znakova "Udalji se od mene" odnosno "Približi mi se".

(6) Signalni znak "Pritisak" - daje se vidnim znakom "Približi mi se" i to kratkim pokretom prema strojovodi, uz čujni znak usnom zviždaljkom – jedan kratki zvižduk. Tim signalnim znakom zapovijeda se zbijanje vozila radi zakvačivanja.

(7) Signalni znak "Do međnika" - daje se čujno jedan kratak zvižduk usnom zviždaljkom, a osim toga **danju** razvijenom signalnom zastavicom maše se lijevo-desno nisko iznad zemlje, a zatim u skladu sa smjerom kretanja daje se vidni signalni znak "Udalji se od mene" ili vidni signalni znak "Približi mi se" te **noću** signalnom svjetiljkom s bijelim svjetlom maše se lijevo-desno nisko iznad zemlje, a zatim u skladu sa smjerom kretanja daje se jedan od spomenutih vidnih signalnih znakova .

(8) Signalni znak "Nailazi na niz vagona" - daje se čujno jedan kratak zvižduk usnom zviždaljkom, a osim toga **danju** razvijenom signalnom zastavicom maše se polako u polukrug iznad glave, a zatim u skladu sa smjerom kretanja daje se signalni znak "Udalji se od mene" odnosno signalni znak "Približi mi se" te **noću** signalnom svjetiljkom s bijelim svjetlom maše se polako u polukrug iznad glave, a zatim u skladu sa smjerom kretanja daje se jedan od spomenutih signalnih znakova.

(9) Signalni znak "Otkvači" – daje se čujno jedan kratak zvižduk usnom zviždaljkom, a osim toga **danju** razvijenom signalnom zastavicom maše se u visini prsa brzim pokretom od sebe u malom luku te **noću** signalnom svjetiljkom s bijelim svjetlom maše se u visini prsa brzim pokretom od sebe u malom luku.

(10) Jedan kratak zvižduk usnom zviždaljkom pri davanju signalnih znakova iz stavaka 7. do 9. ovoga članka daje se zbog upozorenja da poslije toga slijedi jedan od odnosnih signalnih znakova.

(11) Signalni znakovi "Približi mi se" i "Udalji se od mene" znače za strojovođu dopuštenje za pokretanje i njima se istovremeno određuje i smjer kretanja. Za smjer kretanja mjerodavno je mjesto davatelja signalnog znaka. Potrebno je udaljavati se ili približavati davatelju signalnog znaka. Te signalne znakove treba s određenog mjesta, stojeći ili hodajući, davati sve dotle dok ne nastupi potreba za davanjem drugog signalnog znaka, npr. "Lagano", "Ubrzaj" ili "Stoj".

(12) Ako je davatelj signalnog znaka bliži strojovođi, signalne znakove "Približi mi se" i "Udalji se od mene" treba dati usmeno i rukom pokazati smjer kretanja.

(13) Signalne znakove "Lagano" i "Ubrzaj" treba davati do trenutka postizanja potrebne brzine.

(14) Signalni znakovi "Do međnika" i "Nailazi na niz vagona" daju se prije potrebnih signalnih znakova "Približi mi se" i "Udalji se od mene", kako bi strojovođa potrebne vožnje obavio što pažljivije.

(15) Signalni znak "Otkvači" daje rukovatelj manevrom tada kada ne može usmeno narediti otkvačivanje.

Signalni znakovi pružnog osoblja

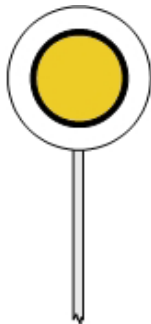
Članak 32.

(1) Neprohodno mjesto na otvorenoj pruzi zaštićuje se predsignaliziranjem signalnog znaka "Stoj", signalnim znakom "Stoj" i praskalicama. Na području službenih mjesta rabi se samo signalni znak "Stoj".

(2) Signalni znakovi prijenosnih signala su:

- signalni znak "Započeti kočenje" i
- signalni znak "Stoj".

(3) Signalni znak "Započeti kočenje" – danju i noću žuti signalni kotur s bijelim rubom obrubljenim crnim crtama prevučen reflektirajućom tvarju (slika 66)

slika 66

Signal sa signalnim znakom "Započeti kočenje" postavlja se na daljini zaustavnog puta ispred signala sa signalnim znakom "Stoj".

(4) Signalni znak "Stoj" – danju i noću crvena kvadratna ploča s bijelim rubom obrubljenim crnim crtama prevučena reflektirajućom tvarju (slika 67)

slika 67

(5) U kilometarskom položaju žutoga signalnog kotura na tračnicu je postavljena jedna praskalica, a na udaljenosti od 10 do 20 m u voznom smjeru postavljena je druga praskalica. Signal sa signalnim znakom "Stoj" postavljen je na najmanjoj udaljenosti od 50 m ispred neprohodnog mjesta.

(6) Za zaustavljanje vozila rabi se i ručni signalni znak "Stoj" pružnog osoblja. Ako radnik koji treba dati signalni znak "Stoj" ne može ostati na neprohodnom mjestu, signalni znak "Stoj" može se dati samo postavljanjem praskalica na duljini zaustavnog puta ispred neprohodnog mjesta.

V. SIGNALNE OZNAKE

Objavnice predsignala

Članak 33.

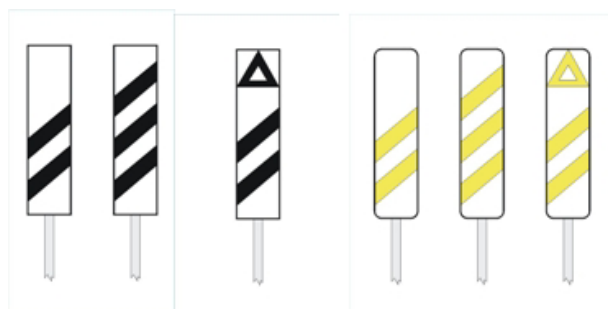
(1) Objavnice predsignala u MAV-u bijele su pravokutne ploče kao i u HŽ-u, s tim da nema ploče s jednom crtom i postavljaju se prema drugačijim pravilima.

(2) Na prugama s brzinom do 60 km/h, postavljena je bijela pravokutna ploča s dvjema kosim crnim prugama na udaljenosti od 200 m ispred predsignala.

(3) Na prugama s brzinom većom od 60 km/h, 200 m ispred predsignala postavljena je bijela pravokutna ploča s dvjema kosim crnim crtama, a 300 m ispred predsignala postavljena je bijela pravokutna ploča s trima kosim crnim prugama koja se postavlja na 300 metara ispred predsignala.

(4) Ispred posebnog predsignala glavnog signala koji nije u ovisnosti s voznim putovima, objavnica s dvjema crnim prugama na svome vrhu ima crno uokvireni bijeli istostranični trokut.

(5) Objavnice predsignala s reflektirajućom tvarju imaju pruge i trokut žute boje. Sve objavnice spomenute u ovome članku prikazane su na slici 68.

slika 68

Predsignalne opomenice

Članak 34.

(1) Predsignalne opomenice kod predsignala u MAV-u iste su kao takve opomenice u HŽ-u, ali bez strelice ili trokuta, dok se opomenica ispred posljednjega automatskog prostornog signala prije ulaznog signala razlikuje od opomenice koja se ugrađuje kod predsignala te ona ima dvije žute strelice s vrhovima okrenutim jedan drugome na bijeloj ploči (slika 69).

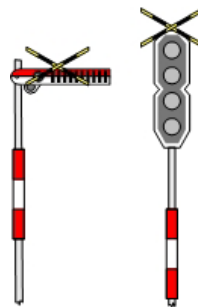
slika 69

(2) Predsignalna opomenica ugrađuje se i tamo gdje nema predsignala odnosno ispred svjetlosnog ulaznog signala bez predsignala na mjestu gdje bi trebao biti predsignal.

Druge signalne oznake

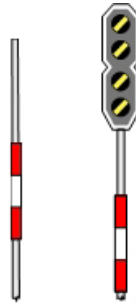
Članak 36.

(1) Signalna oznaka "Signal ne vrijedi" ista je kao u HŽ-u, s tom razlikom što se kosi križ crno-žute boje postavlja na gornjem rubu ručice signala ili na vrhu svjetlosnog signala (slika 70).

slika 70

(2) Signalna oznaka "Signal se ne uzima u obzir" druga je vrsta označavanja nevaženja signala – kod likovnih signala demontiraju se ručice, a ploča svjetlosnog signala prekriva se crno-žutim pokrivačem (slika 71).

slika 71

(3) Signalna oznaka "Stoj - oznaka mjesta gdje vlak mora stati" – danju i noću bijelo slovo A na crnoj signalnoj ploči (slika 72).

slika 72

Taj signalni znak, osim kao na području HŽ-a, u MAV-u se upotrebljava i za označavanje mjesta na pruzi gdje teretni vlakovi i manevarski sastavi obavezno moraju stati.

(4) Signalna oznaka "Upozorenje da se približava stajalište" – danju i noću bijelo slovo M na crnoj ploči (slika 73).

slika 73

(5) Signalna oznaka "Objekt zadire u slobodni profil" – danju i noću na bijeloj podlozi crna strelica vrhom okrenuta u smjeru zadiranja u slobodni profil (slika 74).

slika 74

(6) Signalna oznaka "Vožnja snježnih grtala i ralica" – danju i noću crno slovo H na bijeloj ploči (slika 75).

slika 75

Ta oznaka postavlja se na udaljenosti od 30 m od cestovnih prijelaza koji se nalaze na otvorenoj pruži izloženoj zasipavanju snijegom. Njome se naređuje da se snježno grtalo ili ralica podigne, a ponovno se može spustiti kada se naiđe na istu signalnu oznaku koja vrijedi za suprotni smjer.

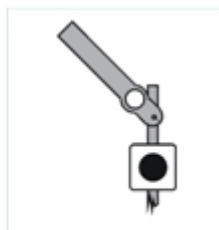
(7) Signalna oznaka "Mjesto gdje se ne smije čistiti vatra" – danju i noću na bijeloj ploči crno slovo Ü (slika 76).

slika 76

Ta oznaka postavlja se na mjestu gdje postoji opasnost od požara radi upozorenja da se ni u kom slučaju ne smije čistiti vatra iz lokomotive. Postavlja se i na druga mjesta gdje je zabranjena uporaba zapaljivih sredstava i prilaženje otvorenim plamenom (svjetiljke, pušenje i sl.).

(8) Signalna oznaka "Redovni položaj glavnoga likovnog signala" – danju i noću na stražnjoj strani stupa likovnog signala crni krug na bijeloj kvadratnoj ploči (slika 77).

slika 77

Ta signalna oznaka postavlja se na stražnju stranu glavnih likovnih signala koji u redovnom položaju pokazuju signalni znak za dopuštenu vožnju.

(9) Signalna oznaka "Udaljenost do prsobrana" - danju i noću na stupu bijela ploča u obliku istostraničnog trokuta s crnim brojkama 50, 100 ili 150 (slika 78).

slika 78

Ta signalna oznaka postavlja se uz krnji kolosijek i označava udaljenost do prsobrana u metrima.

VI. SIGNALI I SIGNALNE OZNAKE ZA ELEKTRIČNU VUČU

Članak 37.

(1) Signali za električnu vuču u MAV-u po obliku i boji isti su kao u HŽ-u.

(2) Pojedini signali za električnu vuču u MAV-u ispod signalne ploče imaju ugrađenu pravokutnu plavu ploču s bijelim rubom. Ti signali ne vrijede za osoblje HŽ-a jer se odnose na vlakove s električnom vučom kod kojih je vučno vozilo na kraju vlaka.

(3) Signalna oznaka "Izolirani preklop" u MAV-u spada u signale za električnu vuču, a za razliku od HŽ-a rabi se samo jedan signalni znak - **plava četverokutna ploča s dva bijela slova "T" koja se ne dodiruju** (slika 79).

slika 79

(3) Signalni znak "Garnitura je na predgrijavanju" – danju i noću okrugla plava ploča s bijelim rubom i crvenom izlomljenom strelicom (slika 80).

slika 80

Ta signalna oznaka postavlja se s obiju strana putničkih vagona koji se nalaze na električnom predgrijavanju.

VII. PROMETNI PROPISI

Manevriranje

Članak 38.

- (1) U zajedničkome pograničnom kolodvoru i pograničnom kolodvoru u kojem se obavlja smjena prometa, manevriranje obavlja domaća željeznička uprava svojom lokomotivom i osobljem.
- (2) U iznimnim slučajevima za manevriranje se može koristiti i lokomotiva susjedne željezničke uprave, ako je potrebno uvrštavanje ili isključivanje pojedinih vagona iz vlaka (u skladu s odredbama članka 27. Sporazuma o obavljanju željezničkoga prometa između HŽ-a i MAV-a, čl. 27.).
- (3) Vozna brzina pri manevriranju lokomotivom na kolosijecima u horizontali i ako vidik nije spriječen smije biti najviše 40 km/h.
- (4) Pri manevriranju manevarski sastav koji je uključen u zračno kočenje smije se zračno kočiti samo s lokomotive. Za vrijeme manevriranja manevarski sastav se ne smije kočiti otvaranjem glavnoga zračnog voda na vozilima, osim kod opasnosti.
- (5) Pri manevriranju na kolosijecima gdje nema preglednosti te kada se između kolosijeka, na kolosijecima, iznad ili u blizini njih nalaze putnici ili druge osobe, na potrebnoj udaljenosti ispred vozila kojima se manevrira mora ići manevrist koji će strojovođi davati odgovarajuće signalne znakove, a putnike i druge osobe upozoravati da se udalje od kolosijeka.
- (6) Kretanje samih lokomotiva na području kolodvora bez kolodvorskog pratitelja dopušteno je samo po kolosijecima koji su u tu svrhu određeni Poslovnim redom kolodvora i Zajedničkim službenim odredbama za obavljanje prometa. Ako se na takvim kolosijecima, pokraj ili iznad njih nalaze osobe, rukovatelj manevrom mora ići ispred lokomotive i njezino kretanje regulirati usmeno ili signalnim znakovima, a osobe na kolosijeku, pokraj ili iznad njega ukloniti.

(7) Ako na kolosijeku, pokraj ili iznad njega nema osoba, lokomotivska vožnja se može obaviti i bez pratnje. Tada rukovatelj manevrom mora obavijestiti strojovođu i prvog skretničara, a on druge skretničare kojih se to tiče o takvom manevriranju i načinu njegovog obavljanja.

(8) Rukovatelj manevrom prije početka manevarskih vožnji mora obavijestiti strojovođu o kretanju bez pratitelja i uputiti ga na način obavljanja manevriranja. Obavijest može biti usmena ili davanjem signalnog znaka.

(9) Strojovođa mora promatrati signalne znakove i manevarski vozni put. Kretanje lokomotive mora obaviti kako mu je naredio rukovatelj manevrom i mora se zaustaviti na mjestu koje mu je on odredio. S toga mjesta može krenuti tek po novom odobrenju. Za nastavak vožnje strojovođa daje odobrenje rukovatelj manevrom ili skretničar, koji ga obavještava i o načinu obavljanja vožnje.

Sastavljanje vlakova

Članak 39.

(1) Detaljne odredbe o sastavljanju i rastavljanju vlakova nalaze se u Zajedničkim službenim odredbama za reguliranje željezničkoga graničnog prometa.

(2) Vlakovi se sastavljaju po propisima susjedne željezničke uprave koja obavlja vuču vlakova.

(3) Kod svih vlakova razlika u visini osi sredine odbojnika susjednih zakvačenih vagona kada su u mirovanju na prugama normalnog kolosijeka smije iznositi najviše 80 mm.

Uvrštavanje službenih i poštanskih vagona u vlakove

Članak 40.

Uvrštavanje službenih, prtljažnih i poštanskih vagona u vlakove utvrđuje se prilikom izrade voznog reda.

Završni vagon

Članak 41.

- (1) Kod teretnih vlakova sa zračnim kočenjem posljednji vagon (završni) u pravilu ima ručnu, zračnu i pomoćnu zračnu kočnicu.
- (2) Posljednji vagon (signalni vagon) u teretnom vlaku može biti i vagon samo sa zračnom kočnicom kada kod posljednjih deset vagona postoji jedan vagon s ručnom ili pritvrdnom kočnicom. Kod sastavljanja takvoga vlaka ne smije se iza signalnog vagona dodavati na kraju vagon s neispravnim kočnicama koji se otprema po posebnim uvjetima otpreme.
- (3) Ako se vlaku s prijevozom putnika dodaju teretni vagoni, onda posljednji vagon mora imati zračnu kočnicu.
- (4) Teretnom vlaku može se na kraju dodati jedan vagon s neispravnom zračnom kočnicom, i to samo takav koji se zbog nedostataka ne može uvrstiti u drugi dio vlaka ili se prema propisima o sastavljanju vlakova mora otpremiti kao zadnji u vlaku. Tada se završni signal stavlja na taj vagon. Uvjete otpreme takvoga vagona određuju mjerodavni radnici tehničkog pregleda vagona.

Uvrštavanje vagona u vlakove za prijevoz putnika

Članak 42.

(1) U vlakove za prijevoz putnika u pravilu vagoni se uvrštavaju ovim redom:

- službeni, poštanski i zbirni vagoni
- putnički vagoni
- teretni vagoni.

(2) Vlakove za prijevoz putnika koji voze brzinom većom od 100 km/h treba sastavljati od četveroosovinskih vagona.

(3) U vlakove koji voze brzinom od 80 do 100 km/h iza četveroosovinskih vagona može se dodati 12 osovina troosovinskih i dvoosovinskih vagona. Ta odredba se ne odnosi na službeni vagon.

(4) Broj osovina teretnih vagona koji se koče kočnicom brzog djelovanja (**P** i **R** kočnica), a mogu se dodati na kraju brzog ili putničkog vlaka, ograničen je samo najvećim dopuštenim brojem osovina prema vrsti vlaka, brzini vlaka i vrsti kočenja.

Uvrštavanje vagona natovarenih opasnim tvarima i predmetima

Članak 43.

(1) Vagoni natovareni eksplozivnim tvarima i eksplozivnim predmetima i predmetima napunjenima eksplozivnim tvarima uvrštavaju se u vlak što dalje od svake radne lokomotive, ali tako da budu odvojeni najmanje trima štitnim vagonima od svake radne lokomotive, parnoga kotla u službi ili vagona koji se lože pećima.

(2) Vagoni tovareni zapaljivim stvarima i tvarima koje se same od sebe pale, uvrštavaju se što dalje od parnoga kotla u službi i vagona u kojima se lože peći, ali tako da budu odvojeni štitnim vagonima, i to:

- ako su takvim stvarima natovareni zatvoreni vagoni, moraju se odvojiti najmanje dvama vagonima

- ako je teret natovaren na otvorene vagone s pokrivačima, moraju se odvojiti šestorima vagonima
- ako je teret natovaren na otvorene vagone bez pokrivača, moraju se odvojiti najmanje deseterima vagonima.

(3) Ako je kod zatvorenih vagona tovarnih stvarima opisanim u prethodnom stavku prozor otvoren, ti vagoni smatraju se otvorenima ili vagonima pokrivenima pokrivačima.

(4) Svi vagoni spomenuti u prethodna dva stavka od svake radne elektro-lokomotive moraju se odvojiti jednim štitnim vagonom.

(5) Otvoreni i zatvoreni vagoni tovarni pragovima (novim i starim), drvenim otpacima i telefonskim stupovima moraju se od parnog kotla u službi i vagona koji se lože pećima odvojiti šestorima štitnim vagonima. Takvi vagoni uvrštavaju se u mješovite vlakove na kraju vlaka i moraju se odvojiti dvama štitnim vagonima od prednjega dijela vlaka.

(6) Između vagona s eksplozivnim i zapaljivim stvarima moraju se uvrstiti dva štitna vagona.

(7) Vagoni koji su tovarni radioaktivnim tvarima i predmetima ne smiju se zaposjedati. Takvi vagoni moraju se odvojiti jednim štitnim vagonom od vagona u kojima su putnici i od vagona koji su tovarni živim životinjama. Zabranjeno je dulje zadržavanje u blizini ovih vagona na udaljenosti manjoj od dva metra.

Uvrštavanje vagona natovarenih dugačkim predmetima

Članak 44.

Skupine vagona s obrtnjima na kojima su natovareni dugački predmeti i kod kojih su vagoni međusobno zakvačeni vlastitim kvačilima, kao i skupine vagona s obrtnjima koji su međusobno spojeni samo teretom ili krutim kvačilima ne smiju se prevoziti vlakovima koji voze brzinom većom od 50 km/h. U jedan vlak mogu se uvrstiti najviše tri para takvih vagona.

Masa vlaka

Članak 45.

- (1) Redovna masa vlaka izražena u tonama jest masa koja je za taj vlak propisana u knjižici voznog reda, a u skladu s dopuštenim opterećenjem lokomotive i karakteristikama pruge.
- (2) Masu neradne lokomotive treba uzeti iz dodatka knjižice voznog reda, prema tome je li opremljena ili nije.
- (3) Bruto-masa vagona ili vlaka prikazuje se cijelim tonama. Dijelovi tone kod vlastite mase i kod mase tereta ispod 0,5 tona zanemaruju se, a 0,5 tona i više zaokružuje se na cijelu tonu.

Kočenje vlaka

Članak 46.

- (1) Kod praznih i zbirnih vagona, vagona tovarenih komadnim stvarima, kao i vagona tovarenih živim životinjama, mjenjač sile kočenja mora biti u položaju "prazno".
- (2) Kod vagona tovarenih drugim stvarima, mjenjač sile kočenja smije se postaviti u položaj "tovareno" samo ako je zbroj vlastite mase i tereta jednak ili veći od mase ispisane ispod mjenjača sile kočenja.
- (3) Kod vagona koji nisu vagani ili koji su predani na prijevoz s masom koju je naznačio pošiljatelj, mjenjač sile kočenja mora se postaviti u položaj "prazno", a u položaj "tovareno" smije se postaviti poslije vaganja, i to u smislu odredaba prethodne točke.
- (4) Kod nevaganih pošiljaka i pošiljaka s upisanim masama od strane pošiljatelja tovarenih u vagone serije E i K stvarima kao što su repa, koks, ugljen, drvo za ogrjev, balvani, daske, cigle, crijep, kamen i riječni šljunak, ako zbroj vlastite mase vagona i 2/3 procijenjene mase tereta dostiže ili prelazi onu masu koja je naznačena ispod ručice mjenjača sile kočenja, ručica se smije postaviti u položaj "tovareno".

(5) Rukovanje mjenjačem sile kočenja obavezno je i onda ako se vagoni koče ručno ili se uopće neće kočiti.

(6) Vlakovi koji voze brzinom preko 75 km/h koče se kočnicama prema odredbama Pravilnika RIV odnosno OUU-a i Pravilnika RIC.

(7) Vlakovi koji voze brzinom do 75 km/h mogu se kočiti isključivo zračnom kočnicom brzog djelovanja, isključivo zračnom kočnicom sporog djelovanja ili kombinacijom ovih kočnica.

(8) Vlakovi koji voze brzinom do 50 km/h mogu se kočiti P ili G zračnom kočnicom, kombinacijom tih dviju zračnih kočnica (mješovito djelovanje) ili isključivo ručnim kočenjem.

(9) Kod vlakova koji se koče G kočnicom, 1/3 osovina može se kočiti P kočnicom.

(10) Kod vlakova koji se koče G kočnicom, iza zračno kočenog dijela ili iza posljednjeg zračno kočenog vagona, bez ograničenja a u granicama dozvoljenog broja osovina, mogu se dodavati vagoni s ručnim kočenjem, pod uvjetom da se potrebna kočna masa za ručno kočeni dio vlaka pokriva stvarno kočenom masom ručno kočenog dijela.

(11) Dodatak voznom redu i knjižica voznog reda, osim postotaka za kočenje sadržavaju i najmanji postotak kočenja koji je potreban da se zaustavljeni vlak osigura od samopokretanja. Kod vlakova koji su kočeni zračnim kočenjem, osim ručne kočnice lokomotive mora se osigurati toliko ručnih kočnica da se u slučaju kvara zračne kočnice vlak može osigurati od samopokretanja.

(12) Najveća dopuštena duljina vlaka s obzirom na vrstu kočenja može iznositi:

- sa zračnim kočenjem brzog djelovanja 500 metara.
- sa zračnim kočenjem sporog djelovanja 800 metara.

(13) Masa vlaka (Q) koja dolazi u obzir za utvrđivanje potrebne kočne mase obuhvaća bruto-masu svih vozila u vlaku i masu svih radnih lokomotiva koje su u službi ili izvan službe kod vlaka. Za izračunavanje potrebne kočne mase za osiguranje od samopokretanja, masa radnih lokomotiva ne uzima se u obzir.

(14) Stvarnom kočnom masom vlaka (SKM) smatra se kočna masa svih vučnih i vučenih vozila u vlaku s ispravnim kočnicama koje su stavljene u djelovanje, dok se za izračunavanje kočne mase za osiguranje vlaka od samopokretanja kočna masa lokomotive ne uračunava.

(15) Kod uporabe ručne kočnice na putničkim, poštanskim, službenim i praznim teretnim vagonima kao kočna masa uzima se vlastita masa vagona koja pada na kočene osovine, ali najviše 35 tona. Masa putnika se ne uračunava se u kočnu masu.

(16) Prije obavljanja provjere kočnica strojovođu treba obavijestiti o duljini vlaka i vrsti kočenja (brzo, sporo ili mješovito djelovanje). Tu obavijest daje vlakovođa odnosno popisni vlakovođa.

(17) Ako vlak poslije obavljene provjere kočnica u roku od tri sata ne krene, a temperatura je u tijeku jednog sata manja od -5°C , kod svake zamjene lokomotive mora se prije polaska vlaka ponovno obaviti provjera kočnica (skraćena provjera).

Raspored vagona s kočnicama u vlaku

Članak 47.

(1) Između dviju kočnica kod zračnog kočenja brzog djelovanja mogu se uvrstiti najviše tri vagona samo s vodom za zračno kočenje, a kod zračnog kočenja sporog djelovanja najviše osam vagona, ali ne ukupne duljine veće od 100 metara.

(2) Kod vlakova s mješovitim kočenjem posljednji vagon u zračno kočenom dijelu vlaka mora imati zračnu kočnicu.

Vozni red

Članak 48.

Redovnim vlakom smatra se onaj vlak koji vozi redovno ili u određene dane u tjednu.

Obavještavanje kolodvora i osoblja o prometu vlakova

Članak 49.

(1) Pogраниčni kolodvori moraju se svakodnevno u 6.00, 12.00, 18.00 i 24.00 sata međusobno obavještavati o vlakovima koji će voziti u sljedećih šest sati.

(2) Granični kolodvori međusobno se moraju sporazumijevati o uvođenju izvanrednih i otkazivanju redovnih vlakova najmanje šest sati prije polaska vlaka po voznom redu.(Sporazum, čl. 23.)

Popratne isprave vlaka

Članak 50.

Popratne isprave vlaka u pograničnom prometu vode se prema zajedničkim službenim odredbama za odnosni zajednički pogranični kolodvor.

Reguliranje prometa vlakova

Članak 51.

(1) Na svim pograničnim prugama u pograničnom prometu mora se za svaki vlak tražiti dopuštenje, dati izvještaj o odlasku vlaka (najava) i dati odjava. Oblik brzojava, kao i način na koji se traži dopuštenje, daje izvještaj o odlasku vlaka daje odjava i utvrđuju križanja propisuju se u zajedničkim službenim odredbama za svaki granični prijelaz.

(2) Sve zapovijedi u vezi s prometom na području MAV-a daju se pismeno na obrascu opći nalog.

(3) Opći nalog ispostavlja i uručuje osoba koja regulira promet vlakova.

(4) Osoba koja regulira promet vlakova može upisati tekst zapovijedi u svoj dnevnik i izdiktirati ga, i to :

- vanjskoj osobi koja regulira promet ili osobi koja vodi dnevnik
- prometnim otpremnicima koji rade između kolodvora.

(5) Nakon primitka zapovijedi osobe navedene u stavku 4. ovoga članka ovlaštene su i za uručenje općeg naloga osoblju vlaka. Prije uručjenja naloga te osobe moraju pročitati napisani tekst osobi koja regulira promet, a zatim iza imena osobe koja je dala zapovijed dodati slova "v.r." i zapovijed potpisati. O uručjenju zapovijedi osoblju vlaka mora se obavijestiti davatelj zapovijedi.

(6) Otpremanje vlakova prije vremena u pravilu nije dopušteno. Međutim, u zajedničkim službenim odredbama izuzetno se može predvidjeti otprema vlakova prije vremena na pojedinim graničnim prijelazima.(Sporazum, čl. 23.)

Dužnosti osoblja vlaka tijekom vožnje

Članak 52.

(1) O neispravnosti branika treba obavijestiti osoblje vlaka samo u slučaju kada prijelaz nije pod nadzorom ili u izuzetnom slučaju kada se dozvoli da cestovni prijelaz zaštićuje, umjesto dva, samo jedan čuvar prijelaza. U takvom slučaju vlak se može približavati cestovnom prijelazu brzinom od najviše 15 km/h, a strojovođa mora ispred cestovnog prijelaza dati signalni znak "Pazi" i onda ako ispred nije postavljena pokretna signalna oznaka "Posebni cestovni prijelaz".

(2) Zaštićivanje vlaka na otvorenoj pruzi između graničnih kolodvora obavlja se po propisima one uprave koja svojim lokomotivama i osobljem obavlja vuču vlakova.

Prijem i otprema vlakova iz kolodvora

Članak 53.

- (1) Osoblje vlaka mora biti obaviješteno o ulasku vlaka u pravac ili u skretanje da bi u skladu s time reguliralo brzinu vlaka.
- (2) U neosiguranim službenim mjestima (čije skretnice nisu u zavisnosti s ulaznim signalom) osoblje vlaka obavještava se o redovnom ulasku vlaka u pravac ili u skretanje u knjižici voznog reda u rubrici "Ulaz".
- (3) U osiguranim službenim mjestima (čije su skretnice u zavisnosti s ulaznim signalom) osoblje vlaka se o ulasku u pravac ili skretanje obavještava ulaznim signalom.
- (4) Ako se u neosiguranim službenim mjestima vlak ne može primiti na kolosijek određen u voznom redu, o promjeni ulaznog pravca mora se pismeno obavijestiti osoblje vlaka putem službenog mjesta gdje vlak po voznom redu posljednji put staje, a ako to nije moguće, vlak se mora zaustaviti ispred ulaznog signala radi usmenog obavještavanja. Poslije dane obavijesti rukuje se ulaznim signalom.
- (5) Ako se ulazni ili koji drugi glavni signal pokvari, pa se njime ne može rukovati, mora se o tome obavijestiti osoblje vlaka pismenim nalogom putem pozadnjeg odnosno onoga kolodvora u kojem vlak posljednji put staje.
- (6) Ako je osoblje vlaka obaviješteno, a za prolaz vlaka nema smetnje, kod ulaznog signala koji pokazuje signalni znak "Stoj" treba davati signalni znak "Prolaz je slobodan" te vlak prema vidljivosti može nastaviti vožnju najvećom brzinom od 15 km/h.
- (7) Na istome voznom putu, tada kada ima više izlaznih signala, vlak koji je otpremljen kod prvog izlaznog signala ne treba otpremiti kod drugog ponovljenog izlaznog signala. Signalni znak drugog izlaznog signala koji dozvoljava daljnju vožnju ili određeni pozivni znak sami po sebi dopuštaju prolaz.

(8) Zauzetim kolosijekom smatra se ulazni kolosijek tada kada se na njemu između međnika dviju krajnjih skretnica nalazi jedno vozilo ili više vozila, kao i tada kada je kolosijek slobodan, ali je iz drugih razloga samo djelomično slobodan (neispravnost kolosijeka, vlak s prekoračenim brojem osovina na susjednom kolosijeku i sl.).

(9) Na zauzeti kolosijek smije se tada kada je to nemoguće izbjeći, primiti samo takav vlak koji se može smjestiti na slobodnom dijelu kolosijeka na kojem je na udaljenosti od 50 m ispred neprohodnog dijela kolosijeka postavljen signalni znak "Stoj". Osoblje vlaka koji se prima na zauzeti kolosijek mora se o tome pismeno obavijestiti, kao i o duljini prohodnog dijela kolosijeka.

(10) Ako je voznim redom predviđen redovni ulazak vlaka na zauzeti kolosijek, to se u knjižici voznog reda u koloni 3 ("dolaz") označava slovom F. Tada se osoblje vlaka ne obavještava o ulasku vlaka na zauzeti kolosijek, nego se kod ulazne skretnice daje signalni znak "Lagano", a brzina vlaka pri ulazu ne smije biti veća od 40 km/h.

(11) Ako voznim redom nije predviđen redovni ulazak vlaka na zauzeti kolosijek, kolodvor u kojem vlak treba ući na zauzeti kolosijek mora obavijestiti o tome kolodvor gdje vlak po voznom redu posljednji put staje. Za vlak koji je na taj način obaviješten o ulasku na zauzeti kolosijek, ulaznim signalom se propisno rukuje, na prvoj ulaznoj skretnici ručnim signalom (noću signalnom svjetiljkom žute boje) daje se signalni znak "Lagano", a na kolosijek se ne postavlja signalni znak "Stoj", osim ako je vidik spriječen.

(12) Ako vozno osoblje prethodno nije bilo moguće obavijestiti o ulasku vlaka na zauzeti kolosijek, kolodvorski radnik kod ulaznog signala koji pokazuje signalni znak "Stoj" dočekuje vlak i osoblje vlaka obavještava o ulasku na zauzeti kolosijek te o duljini prohodnog dijela kolosijeka. Poslije dobivanja obavijesti, strojovođa mora dati signalni znak "Vlak polazi". Tada na ulaznoj skretnici nije potrebno davati signalni znak "Lagano", a brzina ulaska vlaka može biti do 40 km/h.

(13) Ako se na suprotnoj strani ulaznog kolosijeka iza krajnje skretnice unutar 100 m nalazi jedno ili više vozila i skretnice tamo vode, dolazeći vlak se ne prima po propisima za vlak koji ulazi na zauzeti kolosijek, već se kod prve ulazne skretnice mora davati signalni znak "Lagano". Ako uz ulazni kolosijek ne postoji izlazni signal, na posljednjoj skretnici na kraju kolosijeka, unutar 50 m mora se postaviti signalni znak "Stoj". U takvom slučaju strojovođa je dužan obratiti posebnu pozornost da na određenom mjestu, ali najkasnije pred izlaznim signalom ili pred signalnim znakom "Stoj" mora zaustaviti vlak.

(14) Za vrijeme vožnje strojovođa na čelu vlaka, te drugi vlakopratitelj u službi (ako ga vlak ima), a kod potiskivanog vlaka vlakopratitelj na prvome vozilu koje se nalazi na čelu vlaka, moraju naprijed i nazad promatrati vlak, prugu, susjedne kolosijeke, cestovne prijelaze, opomenice, signale i ručnim sredstvima davane signalne znakove, a prije nailaska na skretnice po mogućnosti i položaj skretnice, vozni put i prostor iza međnika.

(15) Vlakovođa u službenom vagonu, kao i kada se nalazi u drugim vozilima u vlaku, po završetku službenih poslova dužan je promatrati sve navedeno u stavku 14. ovoga članka i to toliko dugo koliko mu je to moguće s posjednutog vozila.

(16) Vlakovođa je obvezatan kod ulaza, izlaza i prolaza vlaka prekinuti sve ostale poslove i promatrati ulazni signal, kolosiječni izlazni signal, a po mogućnosti i položaj skretnica, pravac kolosijeka i prostor iza međnika u takvoj mjeri koliko je to iz posjednutog vozila moguće.

(17) Utvrđivanje da je vlak potpun i cijeli ušao u kolodvor obavlja kolodvorsko osoblje.

(18) Ako je ulazeći vlak prešao međnik koji dolazi u obzir, ostaje na mjestu tako dugo dok prometnik vlakova putem skretničara ili skretničara-blokara nije dao nalog za nastavak vožnje naprijed ili za povlačenje nazad.

(19) Kada se vlak u kolodvoru sastaje s drugim vlakovima, prometnik vlakova mora o tome obavijestiti osoblje vlaka. Obavijest se može dati i putem skretničara-blokara.

(20) Strojovođa mora prilikom sastajanja vlakova provjeriti nalazi li se njegova lokomotiva unutar međnika. Ako je s mjesta stajanja moguće utvrditi da su skretnice ispred postavljene u položaj koji vodi na njegov vlak, potrebno je provjeriti i to. Ako bi skretnice bile postavljene u smjeru prema njegovome vlaku, onda mora odmah poduzeti mjere da se promjeni položaj skretnica. Strojovođa potiskivalice mora na drugoj strani kolodvora postupiti na isti način.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 54.

Ovaj izvadak stupa na snagu danom donošenja. Danom donošenja ovoga izvataka prestaje vrijediti Izvadak iz odredaba iz signalnih i prometnih propisa Mađarskih državnih željeznica (MÁV) koje se razlikuju od signalnih i prometnih propisa Hrvatskih željeznica (HŽ), a dolaze u obzir za primjenu u pograničnom prometu od 10. prosinca 2001. (Sl. vjesnik br. 9/01).

Broj: UI-23-14/08

U Zagrebu, 1. listopada 2008.

Predsjednik Uprave

Mijat Kurtušić, dipl.oec.